

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/167/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113219659
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6113219659.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Danice Kočíčkovej, vo veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: L. P., nar. XX. V. XXXX, bytom XXX XX, X. XXX, zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, 811 01 Bratislava, Zámocká 36, (do 30. 06. 2016 za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Bratislava, 811 09 Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962, zast. JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, 811 01 Bratislava, Zámocká 36), o zaplatenie 1.292,61 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/209/2014-250 zo dňa 13. 02. 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/209/2014-250 zo dňa 13. 02. 2018, p o t v r d z u j e.
- II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že vyhlásil ustanovenie čl. 18.14 všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. 832 37 Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653 v znení „Klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či Banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči Klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky.“ za neprijateľnú podmienku (prvý výrok). Súd prvej inštancie žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanému a VŠEOBECNEJ OCHRANE PRÁV SPOTREBITEĽOV, 811 02 Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962 priznal nárok na plnú náhradu trov konania od žalobcu (tretí výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že primárne skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v zmysle názoru odvolacieho súdu z pohľadu splnenia podmienok na postúpenie pohľadávky pôvodného veriteľa žalobcovi uvedených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Na základe zisteného skutkového stavu skonštatoval, že pôvodný veriteľ vyzval žalovaného listom zo dňa 16. októbra 2009 na zaplatenie dlžnej sumy, teda, že takúto výzvu vyhotovil. To vyplynulo z výzvy nachádzajúcej sa na č. I. 122 spisu a opakovane na č. I. 181 spisu. Súd prvej inštancie však nemal za preukázané, že táto výzva bola doručená žalovanému. Dôkazom doručenia by bola

napr. doručka podpísaná žalovaným, písomné potvrdenie o prevzatí výzvy žalovaným osobne a pod. Takýto ani obdobný dôkaz však žalobca nenavrhol vykonať. Nestačí poukaz žalobcu na všeobecné obchodné podmienky, ktoré upravujú domnienku doručenia, lebo predpokladom uplatnenia tam uvedenej domnienky je uplynutie stanovenej doby od odoslania zásielky. Pre aplikáciu domnienky doručenia mal žalobca preukázať práve predpokladané odoslanie výzvy žalovanému, napr. predložením poštového podacieho hárku, ako to urobil pri zasielaní oznámenia o postúpení pohľadávky. V prípade výzvy však žalobca jej odoslanie nepreukázal. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázať doručenie výzvy na zapltenie žalovanému, a preto podmienky na postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách splnené neboli. V zmysle právneho názoru odvolacieho súdu je pre nedodržanie tejto podmienky zmluva o postúpení pohľadávky z úveru medzi pôvodným veriteľom a žalobcom neplatná.

3. Súd prvej inštancie sa ďalej v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu zaoberal i ustanovením bodu 18.14 všeobecných obchodných podmienok z hľadiska jeho prijateľnosti podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca (vo vyjadrení k odvolaniu) argumentoval tým, že toto ustanovenie upravuje postúpenie pohľadávky odchyľne od zákona, čo § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách umožňuje, a dovoľuje postúpiť pohľadávku z predmetného úveru bez ohľadu na dobu omeškania a na zaslanie výzvy žalovanému. Súd prvej inštancie konštatoval, že znenie čl. 18.14 Všeobecných obchodných podmienok už bolo rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 6C/285/2013-172 zo dňa 1. marca 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/270/2016 zo dňa 26. októbra 2016 vyhlásené za neprijateľnú podmienku. Ide o obsahovo totožné ustanovenie všeobecných obchodných podmienok pôvodného veriteľa uvedené v inej verzii všeobecných obchodných podmienok v čl. 19.16. Neprijateľnosť tohto ustanovenia súd prvej inštancie videl v tom, že sa ním obchádza § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, i v nerovnováhe medzi zmluvnými stranami, keď spotrebiteľ už vopred pri uzatvorení zmluvy dáva banke súhlas s postúpením akejkoľvek pohľadávky voči nemu ako dlžníkovi na tretiu osobu, pričom sám spotrebiteľ súhlas banky na postúpenie záväzku voči banke na tretiu osobu nedostal a bol oprávnený svoje pohľadávky postúpiť výlučne so súhlasom banky. Súd prvej inštancie považoval túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú i z dôvodu nerovnováhy v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, čo napĺňa generálnu klauzulu neprijateľných podmienok uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podmienky postúpenia pohľadávok sú odchyľne od zákonnej úpravy nastavené oveľa výhodnejšie pre banku v postavení dodávateľa ako pre žalovaného v postavení spotrebiteľa. Banka má zo zákona pri postupovaní pohľadávky predpísané povinnosti ustanovené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., no úpravou obsahnutou vo všeobecných obchodných podmienkach sa týchto povinností zbavuje. Naopak, spotrebiteľ nemá pri postupovaní žiadne povinnosti, keďže v zmysle zákonnej úpravy môže svoje prípadné pohľadávky voči banke postúpiť aj bez súhlasu dlžníka (§ 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka), no úprava vo všeobecných obchodných podmienkach mu ukladá povinnosť v podobe získania súhlasu banky. Na tento súhlas navyše nemá spotrebiteľ nárok a závisí výlučne na vôli banky v postavení dodávateľa. Takáto úprava sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa, čo je v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakázané. Toto zmluvné ustanovenie ani nebolo individuálne dojednané v zmysle § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, čo by vylučovalo jeho neprijateľnosť, bolo súčasťou všeobecných obchodných podmienok vopred vyhotovených pôvodným veriteľom pripojených k zmluve o úvere, a preto je vylúčené, aby žalovaný v postavení spotrebiteľa mohol ovplyvniť jeho obsah. Pretože je uvedené zmluvné ustanovenie neprijateľnou podmienkou, je neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a medzi stranami platí ohľadom postúpenia pohľadávky zákonná úprava, teda § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Súd prvej inštancie zároveň v zmysle povinnosti ustanovenej v § 298 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) vyhlásil uvedené ustanovenie za neprijateľnú podmienku a to v prvom výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia.

4. Na záver súd prvej inštancie konštatoval, že pretože pri postúpení pohľadávky pôvodného veriteľa žalobcovi nebol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, je zmluva o postúpení pohľadávky uplatňovaná v tomto konaní neplatná. Na žalobcu tak neprešli práva spojené s uplatňovaným nárokom a nemá vo veci aktívnu vecnú legitímáciu. Preto súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti, ktorá ostala predmetom konania po zrušení pôvodného rozsudku. Pretože súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu, je v konaní plne úspešný žalovaný, ktorému súd prvej inštancie priznal nárok na plnú náhradu trov konania od žalobcu (§ 255 ods. 1 CSP).

5. Súd prvej inštancie rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania Občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, ktoré v konaní vystupovalo do 1. júla 2016 ako vedľajší účastník na strane žalovaného, hoci v súčasnosti v dôsledku zmeny zákona už v konaní nevystupuje. Súd prvej inštancie uviedol, že ak by o trovách konania občianskeho združenia nerozhodol, bolo by to v rozpore s princípom právnej istoty, princípom legitímnych očakávaní a zásadou zákazu retroaktivity. Občianske združenie vstúpilo do konania pred 1. júlom 2016 a do tohto dňa mohlo v konaní vynaložiť trovy a podľa v tom čase platnej právnej úpravy legitímne očakávať, že v prípade úspechu strany, na ochranu ktorej vystupuje, mu bude priznaný nárok na náhradu trov konania. Zmena zákona, ktorou k 1. júlu 2016 zanikla jeho účasť v konaní, nemôže pôsobiť na občianske združenie spätne v tom zmysle, že nebude rozhodnuté o jeho nároku na náhradu trov konania vynaložených do zániku jeho účasti v konaní. Pretože združenie vystupovalo na strane žalovaného, má nárok na náhradu trov konania v rovnakom rozsahu ako žalovaný. Preto súd prvej inštancie priznal nárok na plnú náhradu trov konania od žalobcu aj občianskemu združeniu.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca navrhol rozhodnutie zmeniť a jeho žalobe vyhovieť, resp. zrušiť ho a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalobca poukázal na ust. § 89 ods. 1 a ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a na bod 18.14 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého žalovaný súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Žalobca poukázal na skutočnosť, že ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyklučuje odchyľnú právnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v bode 18.14 Všeobecných obchodných podmienok.

8. Na základe uvedeného je teda podľa žalobcu zrejmé, že ustanovenie bodu 18.14 Všeobecných obchodných podmienok nie je v rozpore so zákonnými ustanoveniami a žalobca nevidel dôvod na vyhlásenie bodu 18.14 Všeobecných obchodných podmienok za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedené dojednanie v podstate vyplýva zo zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka a okresný súd teda týmto rozhodnutím označil za neprijateľné a neplatné samotné zákonné ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

9. Na podporu uvedených tvrdení poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 zo dňa 02.05.2017, sp. zn. 10Co/76/2016 zo dňa 07.12.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 11Co/11/2015 zo dňa 25.08.2016, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/147/2017 zo dňa 10.01.2018 a na ďalšie. Vzhľadom na uvedené žalobca zastával názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy, spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu - predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Skúmanie splnenia podmienok uvedených v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách zo strany súdu nebolo podľa názoru žalobcu v konaní potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade v súlade s ust. § 89 ods. 1 zákona o bankách odchyľne od ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

10. Žalobca sa nestotožnil ani s rozhodnutím okresného súdu o nároku na náhradu trov konania združenia, kedy okresný súd v rozpore s ust. § 255 ods. 1 CSP priznal združeniu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. Nárok na náhradu trov konania možno v Civilnom sporovom konaní priznať len strane sporu (t. j. žalovanému a žalobcovi), a to voči druhej strane sporu, ktorá bola v konaní neúspešná. Zákonodarca úplne a jednoznačne upravil postup súdu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Zákonodarca tiež ustanovil, že nárok na náhradu trov konania možno priznať len strane sporu, voči druhej strane sporu, t. j. nárok na náhradu trov konania možno priznať len žalobcovi voči žalovanému, resp. len žalovanému voči žalobcovi. Ostatným subjektom, ktoré sa zúčastnili v konaní na podporu jednej, či druhej strany sporu nemožno priznať nárok na náhradu trov konania, nakoľko takýto postup súdu je v priamom rozpore s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 23.10.2017, č. k. 23Co/35/2017 - 259. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že podľa ust. § 255 ods. 1 CSP združenie nie je subjektom, ktorému môže byť náhrada

trov konania priznaná. Okresný súd mal preto podľa názoru žalobcu o uplatnených trovách konania združenia rozhodnúť tak, že združeniu nárok na náhradu trov konania neprizná, nakoľko podľa ust. § 255 ods. 1 CSP združenie nie je subjektom, ktorému môže byť nárok na náhradu trov konania priznaný.

11. V predmetnej veci podľa názoru žalobcu nemožno zároveň v prípade vykonaných úkonov právnej služby zo strany právneho zástupcu združenia hovoriť o účelne vykonaných úkonoch právnej služby, keďže ten istý právny zástupca v čase prevzatia právneho zastúpenia združenia už zastupoval žalovaného, a teda už bol oboznámený s daným prípadom, s jeho skutkovým a právnym základom, a to práve z pozície právneho zástupcu žalovaného v tomto konaní.

12. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril, pričom uviedol, že odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné, so skutočnosťami v ňom uvedenými sa nestotožňuje a naopak má za to, že rozsudok súdu inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia merita veci. Žalovaný mal za to, že právne posúdenie súdu prvej inštancie o aplikácii § 524 a násl. Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ohľadom podmienok postúpenia pohľadávky, z banky na tretiu osobu, je plne v súlade s právnym poriadkom. Žalovaný poukázal na to, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimáciu, nakoľko nepreukázal doručenie výzvy jeho právnym predchodcom žalovanému. Nepredložením dôkazu o odoslaní výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k správne záveru, že neboli dodržané podmienky postúpenia pohľadávky, keďže žalobca dôkaz preukazujúci odoslanie výzvy ani neoznačil ani nijako nepreukázal. Žalobca zastával názor, že účelom § 92 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva a že § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s prihliadnutím na právnú argumentáciu jednoznačne vyplýva, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný. Súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatné z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného písomne nevyjadril.

14. Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 CSP, preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) len v rozsahu odvolania žalobcu podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených odvolaním podľa § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

18. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty sporu, ktorými reaguje na argumenty žalobcu uvedené v odvolaní.

19. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva

na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdennej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo205/2009). Je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

20. Pre potreby ďalšej argumentácie považuje odvolací súd za potrebné citovať § 92 ods. 8 zákona o bankách: „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

21. Citované ustanovenie § 92 ods. ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ("...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku...postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex offo. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

22. Žalobca ďalej v konaní namietal, že podľa § 89 ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, došlo k odlišnej dohode medzi klientom a bankou týkajúcej sa postúpenia pohľadávky, a to v zmysle bodu 18.14 Všeobecných obchodných podmienok. Na tomto mieste odvolací súd konštatuje, že v čase postúpenia pohľadávky, t. j. dňa 27.09.2012 (č. l. 28 až 32 spisu) žalobcom vyššie uvádzané ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách takúto možnosť neupravovalo, keď pojednávalo len o povinnosti banky požadovať preukázanie totožnosti klienta. Možnosť upraviť si vzájomné práva a povinnosti odlišne od zákona bola do zákona o bankách zakomponovaná až s účinnosťou od 10.06.2013. Preto ak si právny predchodca a žalovaný upravili možnosť postúpenia pohľadávky odlišne od zákonného znenia v čase, keď to zákon neumožňoval, je takéto dojednanie neplatné pre rozpor so zákonom.

23. Odvolací súd ďalej v zhode s názorom súdu prvej inštancie uvádza, že v prípade pohľadávky banky (ako to bolo aj v tomto prípade) je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách pohľadávka alebo jej časť, za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia

pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách, ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon a je preto neplatný.

24. V tomto prípade žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky a preto možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal pohľadávku proti žalovanému nadobudnúť, je pre rozpor so zákonom neplatná a žalobca tak nemá aktívnu vecnú legitímáciu na vymáhanie žalovanej pohľadávky.

25. Odvolací súd dodáva, že snahou pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa a.s.) bolo podľa názoru odvolacieho súdu obísť špeciálne ustanovenie Zákona o bankách (§ 92 ods. 8) a to tým, že zakotvil do všeobecných zmluvných podmienok - do bodu 18.14 VOP k spotrebiteľskej zmluve (formulárového charakteru) dojednanie odchylné (a v rozpore) než je vymedzené v špeciálnej právnej norme. Konštatovaná neplatnosť tejto zmluvnej podmienky (v konkrétnom znení uvedenom aj vo výroku rozsudku) pre jej neprijateľnosť má podľa názoru odvolacieho súdu oporu tak v zistenom skutkovom stave ako aj v aplikovaných právnych normách. Odvolacie argumentácie žalobcu tak neboli spôsobilé vyvrátiť vecnú správnosť záverov okresného súdu. Je jednoznačné, že žalobca sa nestal nadobúdateľom žalovanej pohľadávky, preto nie je ani nositeľom aktívnej vecnej legitímácie v spore. Zamietnutie žaloby je opodstatnené.

26. S poukazom na vyššie uvedené neboli odvolacie námietky žalobcu dôvodné.

27. Odvolací súd na záver poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. 04. 2018 (R 60/2018), v bode 21. ktorého Najvyšší súd SR uviedol: „Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškani) a dlžníkovi následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta zákona o bankách), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje“. Ďalej Najvyšší súd SR konštatoval, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

28. Keďže záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie bol správny, z dôvodu hospodárnosti konania sa odvolací súd už potom nezaoberal ani ďalšími odvolacími námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

29. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom prvom a druhom výroku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil

30. K odvolaniu žalobcu smerujúcemu do výroku o náhrade trov konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanému a VŠEOBECNEJ OCHRANE PRÁV SPOTREBITEĽOV, 811 02 Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962 nárok na plnú náhradu trov konania od žalobcu odvolací súd uvádza, že nie je dôvodné.

31. Podľa čl. 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

32. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Žalobca v podanom odvolaní namieta priznanie náhrady trov konania pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, z dôvodu, že už nie je stranou sporu, ich neúčelnosti.

34. Pokiaľ ide o postavenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý obsahovo neprevzal inštitút vedľajšieho účastníka ako bol upravený v Občianskom súdnom poriadku v znení účinnom do 30.06.2016. Odvolací súd vychádza z právneho názoru, že nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku dňa 01.07.2016 podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (t.j. vrátane právneho účinku doručenia oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, ktorým vzniklo vedľajšie účastníctvo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016). Pre účely ďalšieho konania tak zostali zachované všetky procesné úkony vykonané vedľajším účastníkom na strane žalovaného ako aj procesné nároky, ktoré mu v konaní vznikli (predovšetkým nárok na náhradu trov konania). Nakoľko s účinnosťou od 01.07.2016 vedľajší účastník ako subjekt konania zanikol a nie je možné ho stotožňovať so žiadnym iným subjektom definovaným v Civilnom sporovom poriadku, ktorý pri riešení problematiky intervencie (doterajší inštitút vedľajšieho účastníctva) prikrčil k jej komplexnej zmene, pretože podľa novej právnej úpravy intervenient je výlučne ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku sporu (§ 81 CSP). S účinnosťou od 01.07.2016 nedochádza k automatickej transformácii bývalého vedľajšieho účastníka na žiadny iný subjekt a podmienky intervencie v prejednávanej spore splnené neboli (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/55/2014 zo dňa 29.09.2016). V odvolacom konaní preto odvolací súd s pôvodným vedľajším účastníkom nemohol pokračovať v konaní, na druhej strane však bol povinný rozhodnúť o odvolaní žalobcu pokiaľ ide o výrok napadnutého rozsudku o priznaní nároku na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi (z týchto dôvodov uviedol odvolací súd v záhlaví tohto rozhodnutia, že do 30.06.2016 vystupoval v konaní na strane žalovaného vedľajší účastník).

35. Z ustanovenia § 93 ods. 2 OSP vyplývalo, že ako vedľajší účastník sa mohla popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník mal oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník. Podľa § 93 ods. 4 prvá veta OSP, vedľajší účastník mal v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a teda vedľajší účastník mal (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizovalo možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme mal i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrila i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platilo, že vedľajšiemu účastníkovi mohla byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vzniklo tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

36. Vedľajší účastník v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie t.j. po 30.06.2016 už nebol stranou sporu. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých úkonov, ktoré boli urobené do 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). Ustanovenia novej od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy nemožno uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami, opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný. Ak teda vedľajšiemu účastníkovi, ako účastníkovi konania do 30.06.2016 vznikli trovy konania do 30.06.2016, správne mu súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania priznal, bolo by v rozpore s jeho legitímnymi očakávaniami, ak by ich súd nepriznal. Priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi v súlade s Čl. 3, 4 CSP je v súlade s princípom spravodlivosti, rozhodnutie musí sledovať rozumné usporiadanie procesných vzťahov.

37. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobcu ohľadne účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia s poukazom na skutočnosť, že ten istý právny zástupca v čase prevzatia právneho zastúpenia združenia už zastupoval žalovaného, tak podľa odvolacieho súdu treba poukázať na to, že v danej veci skutočne právny zástupca vedľajšieho účastníka zastupoval aj žalovaného. K zastupovaniu žalovaného pristúpil právny zástupca vedľajšieho účastníka neskôr, ako začal zastupovať vedľajšieho účastníka (č. l. 70 spisu), a to na základe udelenej plnej moci žalovaným (č. l. 137 spisu). Zákon pripúšťa, aby sa tak žalovaný, ako aj vedľajší účastník dali zastúpiť tým istým právnym zástupcom.

38. Nakoľko v prejednávanom spore došlo k zamietnutiu žaloby a právo na náhradu trov konania vzniklo v plnom rozsahu žalovanému, vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, pretože v konaní mal vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako strana.

39. Na základe uvedeného odvolací súd považuje rozsudok v napadnutom v treťom výroku o trovách konania za správny, a preto ho postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

40. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný a preto mu odvolací súd podľa § 396 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).